

Základy ekonomie – teorie pro techniky (ZETT)

<i>Kód předmětu:</i>	238xxxx	<i>Garant předmětu:</i>	doc. Ing. Theodor Beran, Ph.D.
<i>Typ předmětu:</i>	P	<i>Přednáší:</i>	doc. Ing. Theodor Beran, Ph.D.
<i>Rozsah:</i>	2+2	<i>Cvičí:</i>	Ing. Šárka Findová
<i>Zakončení:</i>	z, zk		
<i>Počet kreditů:</i>	4+2		
<i>Semestr:</i>	3		

Anotace

Kurz je zaměřen na získání znalosti základních ekonomických pojmů a souvislostí, které jsou nezbytné pro běžnou práci vedoucího pracovníka každého podniku, včetně pracovníků na vedoucích technických pozicích. Soustředí se na ty pojmy a souvislosti, které bezprostředně navazují na řešení technických úkolů a nutnosti jejich zasazení do celkového rámce, ve kterém se podnik nachází. To je podmínkou nejen úspěchu, ale vůbec dlouhodobé existence podniku. Kurz seznamuje s hlavními makro i mikro ekonomickými pojmy a souvislostmi. Vysvětluje také návaznost národohospodářských ukazatelů na ukazatele podnikové, včetně hlavních podnikových bilancí.

Cíle studia

Cílem kurzu *Základy ekonomické teorie pro techniky* je naučit posluchače základní pojmy, principy a zákonitosti oboru ekonomie – makroekonomie i mikroekonomie, které jsou důležité nejen pro jejich další studium, ale zejména pro efektivní uplatnění v praxi podniků i dalších institucí.

Osnova přednášek

1. Úvod do ekonomie, rozdělení ekonomie, hospodaření.
2. Kapitál a jeho chápání, výrobní faktory, mikroekonomická teorie a její rozdělení a obsah.
3. Teorie spotřebitele, utilita a její pojetí.
4. Nákladová analýza a modely nákladů, výnosů.
5. Produktivní a produktivní funkce.
6. Význam ekonometrických modelů pro ekonometrickou teorii. Modely tržních situací.
7. Makroekonomický koloběh. Hlavní makroekonomické problémy.
8. Klasická ekonomická teorie.
9. Keynesova kritika klasické ekonomické teorie.
10. Národohospodářské agregáty. Činitelé národního hospodářství.
11. Vztah mezi národohospodářskými veličinami, vazby mezi národním jměním a celkovým produktem.
12. Rozvinutá důchodová bilance.
13. Konstrukce variant národních účtů.

Osnova cvičení

- 1) Úvod, zopakování základních pojmů, pojem ekonomie a dělení.
- 2) Základy z teorie grafů, čtení grafů, ekonomické otázky, hranice produkčních možností, náklady obětované příležitosti.

- 3) Modely v ekonomii - závisle a nezávisle proměnná, endogenní a exogenní proměnné, průběhy funkcí.
- 4) Modely v ekonomii - typy grafů, matematický model, nákladové funkce, poptávková funkce.
- 5) Teorie užítku - odvození poptávkové funkce, rovnováha spotřebitele.
- 6) Teorie nákladů - základní vztahy, průměrné a mezní veličiny, grafy.
- 7) Teorie výnosů a zisku - základní vztahy, průměrné a mezní veličiny, grafy.
- 8) Produkční funkce - výrobní faktory, rovnováha, základní vztahy a grafy.
- 9) Elasticita funkcí, faktory ovlivňující poptávku, vliv elasticity poptávky na změnu celkového příjmu
- 10) Schéma makroekonomického koloběhu - dva trhy, účastníci a popis ekonomických vztahů mezi účastníky.
- 11) Schéma makroekonomického koloběhu - konstrukce národohospodářských agregátů, princip měření výkonnosti hospodářství, národní účty.
- 12) Národohospodářské agregáty - rozvaha podniku a bilance národního jmění a celkového produktu – vazby.
- 13) Kontrola a obhajoba semestrálních prací.

Požadavky

Znalost středoškolské matematiky, zejména vyšetřování průběhů základních funkcí, znalost pojmů derivace, integrál, průměr, spotřebitel, podnik, užitek, statek, potřeba, apod.

Podmínky zápočtu

Aktivní účast na cvičeních, vypracování a prezentace referátu, včasné odevzdání a obhájení semestrální práce, zápočtový test.

Klíčová slova

Ekonomie, hospodárnost, statky, potřeby, výrobní faktory, hospodářství světové, soukromé, veřejné, makroekonomický koloběh, národohospodářské agregáty, národní jmění, národní bohatství, přírodní bohatství, celkový produkt, národní důchod, klasická ekonomická teorie, Keynesova teorie, mikroekonomie, makroekonomie, spotřebitel, užitečnost, nákladový model, zisk, výnos, poptávková funkce, trh, cena, množství, konkurence.

Studijní podklady

- [1] Beran, Th., Vlášek, K.: *Analýza a hodnocení souvislostí mezi společenskými požadavky a kvalitou produktů s dlouhodobým životním cyklem*, Monografie, ČVUT, FSv, Praha, 2010, 135s, ISBN 978-80-01-04658-6.
- [2] Beran, Th., Vlášek, K., Flegl, R.: *Expertní metoda v hodnocení procesů ISM strojírenského výrobku v jeho celoživotních etapách jako integrální část kvantifikace procesů v reprodukčním cyklu*. In.: Soudobé trendy v jakosti řízení, XXIX, sborník semináře: Zlenice, 2009, ISQ PRAHA, 2009, ISBN 978-80-7265-145-0.
- [3] Macík, K., Beran, Th., Findová, Š.: *The use of the matrix model of sustainable development (MSD) in the production sector*, In: Manufacturing Technology, UJEP, Ústí nad Labem, June 2014, Vol. 14, No. 2, p. 217 - 222, ISSN 1213-2489.
- [4] Macík, K.: *Mikroekonomie*, Praha: ČVUT v Praze, FS, 2009, 3. přepracované vydání, 202 s., ISBN 978-80-01-03806-2.

- [5] Samuelson, P., Nordhaus, W.: *Ekonomie*, NS Svoboda, Praha, 18. vydání, 2007, ISBN978-80-205-0590-3
- [6] Urban, J.: *Základy teorie národního hospodářství*, ASPI Publishing, Praha 2003, ISBN 80-86395-72-3
- [7] Sojka, M., Pudlák, J.: *Ekonomie*, Fortuna, Praha, 2006, s. 192, ISBN 80-7168-877-0
- [8] Sedláček, T.: *Ekonomie dobra a zla*, ISBN 978-80-903944-3-8.